



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatus  
Tres spirituales**

**Arias, Francisco**

**Coloniæ Agrippinæ, 1603**

Cap. 8. Quod ex doctrina iam tradita haurienda sit humilitas, qua nobis  
ipsis diffidamus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 110

dum, ne ruat deinceps in grauiora, du-  
rioremque in se damnationem accer-  
sat, Deinde dandam operam diffiden-  
tiae sui: & in omnibus ad diuinum nu-  
men, vt iam dicemus, recurrentum.

CAPVT VIII.

*Quod ex doctrina iam tradita haurire  
debeamus humilitatem, qua sancto  
nobis ipsis diffidamus.*

**M**AGNO beneficio affectum se  
arbitrari debet homo Christia-  
nus, si agnoscat omnia bona  
opera sua tam naturalia, quam gratuita, esse  
se Dei opera. Hinc enim discit, a quo ef-  
ficax subsidiū petendum: ad eadē ritē  
praestanda, nempe a Deo, a quo omne  
datum optimum, deinde discit, quam  
gnauius petendum sit, quippe cū per-  
petuo in omnibus actionibus diuina  
cooperatione, siue generali naturae, si-  
ue particulari gratiae indigeamus, tum  
vt bene fiant, tum vt sine defectu in illis  
perseueremus. Ita confitetur sapiens,  
cum ait, *Vt sciui, quoniam aliter non pos-  
sem esse continens, nisi DEVS det, & hoc  
ipsum erat sapientia, scire cuius esset hoc  
donum, adij Dominum, & deprecatus  
sum illū, & dixi ex totis precordijs meis.*

Sap. 8.

**III TRACTATUS DE VERA**

*Bas. in reg. interrog. 17* sub continentiz autem nomine com-  
prehendi quamuis aliam perfectam  
virtutem tradit B. BASILIVS. Itaq; ho-  
mo in omnibus operibus, quæ ad glo-  
riam Dei facere cogitat, ac in omnibus  
virtutibus, quas acquirere conatur, ag-  
noscere debet esse dona Dei, & sine  
auxilio peculiari diuino nihil eorum  
posse nos præstare, quod egregie expli-  
cauit B. CAELESTINVS Papa in episto-

*Cales. ep.  
ad Gal.  
epist. 1.9.*

la quadam ad Galliz Episcopos data.  
Quod ergo tempus, ait, interuenit, quo  
eius non egemus auxilio? In omni-  
bus actibus, causis, cogitationibus,  
motibus, adiutor & potestor mandus  
est. Superbum est enim ut quicquam  
sibi humana natura presumat, ala-

*1ph 6.*

mansa Apostolo. Non est nobis collu-  
bratio aduersus carnem & sanguinem,  
sed contra principes & potestates aëris  
huius.

Ex eadem cogitatione homo dif-  
fit, & submisit de se sentire, & se con-  
temnere, quemadmodum humilitas  
vera postulat: omnia vero bona ope-  
ra, non in suam temporalem & fluxu-  
am, sed in Dei vniuersalem gloriam referre.  
Nec

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 112

Nec iniuria. Omnia enim bona sua à Deo habet, à se autem nihil nisi ipsum nihil, è quo conditus, & peccata, quorum solus homo auctor est, iuxta illud Dei dictum apud prophetam *Ose. 13o* *Oscam. Perditio tua ex te Israhel, tantummodo ex me auxilium tuum.* Vnde Beatus Augustinus alicubi cū Deo colloquens. *Aperuisti mihi oculos lux, & excitasti, & illuminaisti me, & vidi, quoniam tentatio est hominis vita super terram, & quod gloriari non valeat ante te omnis caro, nec iustificetur omnis viuens, quoniam si quid boni est, parui vel magni, donum tuum est, & nostrum non nisi malum est. Vnde igitur gloriabitur omnis caro? nunquid de malo? Hac non est gloria, sed miseria. Sed nunquid gloriabitur de bono, nunquid de alieno? Tuum, Domine, est bonum, tua est gloria.* Appellat hic Sanctus Augustinus proprium hominis, quicquid habet à se, & non à Deo, vt est peccatum. bonum verò hominis facit alienum, hoc est, Dei: et si enim bonum quoque hominis sit, à Deo tamen est profectum.

¶

¶

113 TRACTATUS DE VERA

Itaq; inquit, si homo rectam de se sententiam ferat, boni operis gloriam omnem conferre debet in Deum, sibi autem tantum optare pœnam peccatis promeritam toto pectore dicendo, cū Apostolo: *Regi seculorum immortalis, invisibili soli DEO honor & gloria in secula seculorum, nobis autem, ut propheta loquitur, confusio faciei nostra pro peccatis nostris.*

*1. Tim. 1.  
Baruch. 1.  
Eccl. 2.*

QVOD si quis dicat, hominis opera omnia quidem esse DEI dona, tamen hominem quoq; ipsum libertate arbitrij cooperari Deo, tanquam causam secundam primæ, instrumentum cū principali agente: ut ita sit, expendat apud animum suum ipsam quoq; libertatem, imò & actionem liberam, qua cooperatur, esse à DEO, ut supra dictum est, quod verò ex parte sua facit, exiguum quid esse, & quam vis multū foret, tamen id totum deberi Deo, tum quia eius creatura est, tum quia multis beneficij ab eo est affectus. Quare & in omnibus operibus bonis non suam, sed solius DEI venari debet laudem & gloriã, quod, nisi fecerit, in eū quædabit sententia, quã Christus fulminavit in

*Aug præfat. Ps. 31.  
Matth. 6.*

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS. 114

Matth. 6

in eos qui in operibus suis humanam  
aucupabantur gloriā. Amen dico vo-  
bis, inquit, receperunt mercedē suā.  
Vnde B. Gregorius agens de quinque  
virginibus fatuis, sermo admonet audi-  
tores suos, his verbis. Hodierna sācti E-  
uangelij lectione compellor dicere, vt &  
bona qua agitis, cum magna cautela te-  
neatis: ne per hoc, quod à vobis rectum  
geritur, fauor aut gratia humana requi-  
ratur: ne appetitus laudis subrepat, &  
quod foris ostenditur, intus à mercede e-  
uacuetur. Ecce enim redemptoris voce  
decem virgines, & omnes accuntur vir-  
gines. Et tam enitra beatitudinis ianu-  
am non omnes recepta sunt, quia earum  
quadam, dum de virginitate sua gloriā  
foris expetunt, in vasis suis oleum habe-  
re noluerunt.

Greg horti  
12. in euang

Christus quoq; alibi grauiter in Scri-  
bis & Pharisæis insectatus est idem vi-  
tium aucupandi laudes humanas in o-  
peribus bonis. Omnia, inquit, opera  
sua faciunt, vt videātur ab hominibus.  
Amant autem primos recubitus in ca-  
edis, & primas cathedras in Synagogis,  
& salutationes in foro, & vocari ab ho-  
minibus rabbi. Et huic vitio tribuit idē  
F s Chri-

Matth.  
23.

DIFFIDENTIA SVIS IPSIVS 113

Christus, quod in se non crediderint. Quomodo, inquit, alibi, vos potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis, & gloriam, qua à solo Deo est, non quaeritis? Nempe ad credendum Evangelio opus erat humilitate intellectus & voluntatis, qua præpararetur cor, quia ergo nimia honorum cupiditas occludebat portam humilitati, consequenter occludebat & fidei.

Verum est quidem hominem homini debere aliquando honorem, convenienter cuiusque statui & virtuti, iuxta illud Beatus Pauli: *cui honorem, honorem.* Et. *Honore invicem prævenientes* quibus verbis hortatur, ut quisque primus sit in honorando proximo: nec expectet, donec honoretur ab alio. Quæ res aliquando est præcepti, aliquando consilij. At hæc obligatio, quæ communis est omnibus, nascitur à caritate, quam Deus nobis commendavit. Ut ergo lege caritatis omnes obligamur ad diligendum honorandumque proximum propter Deum, Sic lege humilitatis obligamur ut honorem illum non quaeramus, nisi propter Deum, qui auctor & finis est omnium operum

TRACTAVS DE VERA 218

operū honorū, ad cuius gloriam omnia referri debent. Idem dicendum est de honore, qui homini defertur ob dignitatem, vel officium quod gerit in Republica, vt sicut lege iustitiæ homo obligatur, vt tales honoret secundum gradus excellentiam, sic lege humilitatis intelligat se obligatum non acceptari illum propter suum commodum, sed propter commodum rei publicæ, eumque totum referat ad honorem Dei, vt sequenti capite clarius exponemus.

CAPVT IX.

*Eundem humilitatis & propria diffidentia fructum capi debere ex consideratione finis, ob quem Deus omnia opera sua facit.*

**N**ON ea solū ratione homo tenetur omnia sua bona opera referre ad diuinam gloriam, quod sint dei dona, sed etiam quia Deus, teste diuina scriptura, omnia opera facit propter suum honorem & gloria.

F 6 gloria